

Судові та правоохоронні органи України. Підручник

У підручнику на підставі системного аналізу чинного законодавства, з урахуванням останніх найсучасніших змін у нормативно-правовій базі діяльності судової, правоохоронної та правозахисної систем, розглядається процес формування і розвитку таких ґрунтовних понять та інститутів, як: правоохоронна діяльність, правосуддя, принципи правосуддя, судова система і судові інстанції, прокурорський нагляд, напрями прокурорської діяльності, функції і завдання Національної поліції, система органів МВС, органи досудового розслідування, система і організація діяльності Служби безпеки України, система та функції органів державної податкової служби тощо, на основі вивчення яких стає можливим продовження навчального процесу по засвоєнню базових і спеціальних юридичних дисциплін.

Для закріплення здобутих знань запропоновано тестові завдання та питання для самостійної перевірки різного рівня складності, а для формування необхідних програмних результатів навчання підручник містить практичні завдання до кожної теми, а також до деяких тем пропонуються ситуаційно-рольові сценарії для аудиторної роботи. Тлумачення основних термінів, понять і аббревіатур міститься у глосарії. Може бути корисним для практичних працівників суду, правоохоронних та правозахисних органів.

Міністерство освіти і науки України
Запорізький національний університет

Р. В. Бараннік

СУДОВІ ТА ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ УКРАЇНИ

Підручник
для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра
спеціальності «Правоохоронна діяльність»
освітньо-професійної програми «Правоохоронна діяльність»

ЮРІНКОМ ІНТЕР
Київ–2025

*Затверджено Вченою радою Запорізького національного університету
(протокол № 12 від 01 липня 2025 року)*

Рецензенти:

Кучинська О. П., професор кафедри кримінального процесу та криміналістики Навчально-наукового інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України;

Солдатенко О. А., професор кафедри кримінального процесу Дніпровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, професор;

Філей Ю. В., декан юридичного факультету Національного університету «Запорізька політехніка», кандидат юридичних наук, професор.

Науковий редактор:

Бараннік Р. В., кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри кримінального права та правоохоронної діяльності.

Бараннік Р. В.

Б24 Судові та правоохоронні органи України : підручник. Київ : Юрінком Інтер, 2025. 620 с.

ISBN 978-966-667-915-7

У підручнику на підставі системного аналізу чинного законодавства, з урахуванням останніх найсучасніших змін у нормативно-правовій базі діяльності судової, правоохоронної та правозахисної систем, розглядається процес формування і розвитку таких ґрунтовних понять та інститутів, як: правоохоронна діяльність, правосуддя, принципи правосуддя, судова система і судові інстанції, прокурорський нагляд, напрями прокурорської діяльності, функції і завдання Національної поліції, система органів МВС, органи досудового розслідування, система і організація діяльності Служби безпеки України, система та функції органів державної податкової служби тощо, на основі вивчення яких стає можливим продовження навчального процесу по засвоєнню базових і спеціальних юридичних дисциплін.

Для закріплення здобутих знань запропоновано тестові завдання та питання для самостійної перевірки різного рівня складності, а для формування необхідних програмних результатів навчання підручник містить практичні завдання до кожної теми, а також до деяких тем пропонуються ситуаційно-рольові сценарії для аудиторної роботи. Тлумачення основних термінів, понять і аббревіатур міститься у глосарії. Може бути корисним для практичних працівників суду, правоохоронних та правозахисних органів.

УДК 347.9:351.74](477)(075.8)

Видавництво «Юрінком Інтер» прагне сталого майбутнього для нашого бізнесу, наших читачів і нашої планети. Ця книга виготовлена з паперу, сертифікованого FSC® та PEFC™

ЗМІСТ

ВСТУП.....	9
------------	---

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО СУДОВУ, ПРАВООХОРОННУ ТА ПРАВОЗАХИСНУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Тема 1. Визначення загальних понять щодо судової, правоохоронної та правозахисної діяльності 14

1.1. Предмет і система дисципліни «Судові та правоохоронні органи України», її співвідношення з іншими юридичними дисциплінами	15
1.2. Сутність правоохоронної та правозахисної діяльності держави...	17
1.3. Основні напрямки правоохоронної діяльності та органи, що їх здійснюють	21
1.4. Загальна характеристика правоохоронних органів	23
Тести для самоконтролю	26
Питання для самоконтролю	28
Практичні завдання	29

Тема 2. Законодавство про діяльність судових, правоохоронних і правозахисних органів 30

2.1. Загальна характеристика правового регулювання діяльності судових, правоохоронних і правозахисних органів.....	31
2.2. Класифікація нормативно-правових актів, що регулюють діяльність судових, правоохоронних і правозахисних органів	32
Тести для самоконтролю	35
Питання для самоконтролю	37
Практичні завдання	38

РОЗДІЛ 2. СУДОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ

Тема 3. Судова влада, судочинство та правосуддя 40

3.1. Природа і поняття судової влади.....	41
3.2. Основні ознаки (відмінні риси) судової влади	43
3.3. Поняття та ознаки правосуддя	46
3.4. Принципи (засади) провадження судочинства.....	51
3.5. Вища рада правосуддя.....	63

ЗМІСТ

Тести для самоконтролю.....	70
Питання для самоконтролю.....	73
Практичні завдання.....	74
Тема 4. Правовий статус суддів.....	76
4.1. Поняття правового статусу суддів та його загальна характеристика.....	77
4.2. Гарантії незалежності суддів.....	79
4.3. Вимоги до кандидатів на посаду судді та порядок зайняття посади судді.....	82
4.4. Вища кваліфікаційна комісія та Національна школа суддів.....	86
4.5. Дисциплінарна відповідальність суддів.....	93
4.6. Участь присяжних у здійсненні правосуддя.....	97
Тести для самоконтролю.....	100
Питання для самоконтролю.....	103
Практичні завдання.....	104
Тема 5. Суди загальної юрисдикції.....	107
5.1. Поняття та характеристика судової системи загальних судів.....	108
5.2. Ланки судової системи та судові інстанції.....	110
5.3. Місцеві суди.....	114
5.4. Апеляційні суди.....	117
5.5. Вищі спеціалізовані суди.....	120
5.6. Верховний Суд.....	122
Тести для самоконтролю.....	130
Питання для самоконтролю.....	134
Практичні завдання.....	135
Ситуаційно-рольові сценарії для аудиторної роботи.....	139
Тема 6. Конституційний Суд.....	140
6.1. Статус, повноваження, мета та основні принципи діяльності Конституційного Суду.....	141
6.2. Склад та порядок утворення Конституційного Суду.....	145
6.3. Правовий статус суддів Конституційного Суду.....	148
6.4. Форми звернення до Конституційного Суду.....	151
6.5. Проведення зі справ у Конституційному Суді.....	154
Тести для самоконтролю.....	160
Питання для самоконтролю.....	163
Практичні завдання.....	164

РОЗДІЛ 3. ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ УКРАЇНИ

Тема 7. Прокуратура	168
7.1. Поняття прокурорського нагляду та його завдання	169
7.2. Принципи організації та діяльності прокуратури	170
7.3. Функції прокуратури	180
7.4. Система та структура органів прокуратури	189
7.5. Кадри органів прокуратури	194
7.6. Дисциплінарна практика в органах прокуратури	198
Тести для самоконтролю	202
Питання для самоконтролю	206
Практичні завдання	208
Ситуаційно-рольові сценарії для аудиторної роботи	211
 Тема 8. Служба безпеки	 212
8.1. Основні завдання та принципи діяльності Служби безпеки	213
8.2. Система і організація діяльності Служби безпеки	216
8.3. Напрямки діяльності Служби безпеки	219
8.4. Повноваження Служби безпеки	221
8.5. Кадри Служби безпеки, їх правовий та соціальний захист	228
8.6. Контроль та нагляд за діяльністю Служби безпеки	230
Тести для самоконтролю	232
Питання для самоконтролю	235
Практичні завдання	236
 Тема 9. Розвідувальні органи	 238
9.1. Поняття, принципи діяльності та основні завдання розвідувальної діяльності	239
9.2. Повноваження та організація діяльності розвідувальних органів	242
9.3. Служба зовнішньої розвідки	247
9.4. Правовий статус співробітників розвідувальних органів	250
9.5. Контроль за діяльністю розвідувальних органів	254
Тести для самоконтролю	256
Питання для самоконтролю	260
Практичні завдання	261

Тема 10. Державна податкова служба	265
10.1. Призначення, завдання та система органів державної податкової служби	266
10.2. Функції державної податкової служби.....	269
10.3. Основні напрямки діяльності територіальних органів ДПС.....	279
10.4. Права, обов'язки і відповідальність органів державної податкової служби	283
10.5. Посадові особи органів державної податкової служби, їх правовий і соціальний захист	290
Тести для самоконтролю.....	293
Питання для самоконтролю	297
Практичні завдання	298
Тема 11. Державна митна служба	300
11.1. Організація діяльності, завдання та структура митних органів	301
11.2. Основні напрямки діяльності та повноваження митних органів ...	304
11.3. Правовий статус працівників митних органів	316
Тести для самоконтролю.....	320
Питання для самоконтролю	323
Практичні завдання	324
Тема 12. МВС і Національна поліція	326
12.1. Міністерство внутрішніх справ України, його завдання, та компетенція.....	327
12.2. Структура Міністерства Внутрішніх Справ України	339
12.3. Національна поліція України, її завдання та принципи діяльності	342
12.4. Основні функції та структура поліції.....	346
12.5. Правовий статус поліцейського.....	350
12.6. Поліцейські заходи.....	355
Тести для самоконтролю.....	367
Питання для самоконтролю	371
Практичні завдання	373
Ситуаційно-рольові сценарії для аудиторної роботи	374
Тема 13. Державна прикордонна служба	376
13.1. Завдання, функції та основні принципи діяльності Державної прикордонної служби.....	377

13.2. Структура, чисельність та організація діяльності Державної прикордонної служби	379
13.3. Повноваження Державної прикордонної служби	384
13.4. Контроль і нагляд за діяльністю Державної прикордонної служби	397
Тести для самоконтролю	398
Питання для самоконтролю	401
Практичні завдання	402

Тема 14. Органи досудового розслідування..... 404

14.1. Поняття, завдання та види досудового розслідування	405
14.2. Органи дізнання та досудового слідства	407
14.3. Державне бюро розслідувань.....	411
14.4. Бюро економічної безпеки	417
Тести для самоконтролю	424
Питання для самоконтролю	428
Практичні завдання	430

Тема 15. Антикорупційні органи..... 432

15.1. Національне агентство з питань запобігання корупції.....	433
15.2. Національне антикорупційне бюро України	441
15.3. Спеціалізована антикорупційна прокуратура.....	449
15.4. Вищий антикорупційний суд України	454
Тести для самоконтролю	460
Питання для самоконтролю	463
Практичні завдання	464

РОЗДІЛ 4. ОРГАНИ, ЯКІ СПРИЯЮТЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЮ ПРАВОПОРЯДКУ

Тема 16. Уповноважений Верховної Ради з прав людини..... 468

16.1. Завдання та мета діяльності Уповноваженого Верховної Ради з прав людини	469
16.2. Правовий статус Уповноваженого Верховної Ради з прав людини	470
16.3. Організація діяльності Уповноваженого Верховної Ради з прав людини	475
Тести для самоконтролю	479
Питання для самоконтролю	481
Практичні завдання	482

Тема 17. Органи та установи юстиції.....	484
17.1. Міністерство юстиції: його структура, функції та завдання	485
17.2. Порядок діяльності та повноваження Міністерства юстиції	493
17.3. Система та повноваження територіальних органів юстиції.....	499
17.4. Порядок організації та діяльності державної виконавчої служби та приватних виконавців.....	510
Тести для самоконтролю.....	515
Питання для самоконтролю	519
Практичні завдання	521
 Тема 18. Нотаріат	 523
18.1. Поняття та основні функції нотаріату	524
18.2. Правовий статус нотаріуса.....	526
18.3. Організація та форми діяльності нотаріату	531
Тести для самоконтролю.....	538
Питання для самоконтролю	541
Практичні завдання	542
 Тема 19. Адвокатура.....	 544
19.1. Поняття та організаційні форми діяльності адвокатури	545
19.2. Принципи і гарантії адвокатської діяльності.....	547
19.3. Правовий статус адвоката	549
19.4. Кваліфікаційні комісії адвокатури, з'їзд адвокатів та Рада адвокатів	554
Тести для самоконтролю.....	561
Питання для самоконтролю	565
Практичні завдання	567
Ситуаційно-рольові сценарії для аудиторної роботи	570
 ГЛОСАРІЙ	572
ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА	579
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА та ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА	580

ВСТУП

Судові та правоохоронні органи України, як навчальна дисципліна, належить до обов'язкових освітніх компонентів циклу професійної підготовки спеціальності «Правоохоронна діяльність». Сучасні тенденції розвитку і трансформації статусу судових, правоохоронних та правозахисних органів в Україні та оновлення чинного законодавства закономірно вимагають якісно нових підходів до процесу викладання відповідних питань у профільних закладах вищої освіти та на факультетах. Видання цього підручника стало особливо важливим в умовах здійснення в Україні комплексу реформ, спрямованих на демократичний розвиток судової, правоохоронної та правозахисної систем.

Жодна держава не може існувати без системи правоохоронних органів, які мають стояти на стражі прав людини та громадянина, забезпечуючи гарантію захисту цих прав, а також внутрішню та зовнішню безпеку держави. Основний Закон проголосив Україну суверенною, незалежною, демократичною, соціальною та правовою державою, визнавши тим самим права та свободи людини, її життя та здоров'я, честь та гідність найвищими соціальними цінностями. Визнавати, дотримуватись та захищати права і свободи людини та громадянина є основним обов'язком держави, який цілком природно реалізується через діяльність судової влади, правоохоронних та правозахисних структур нашої країни.

Основна мета навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України»: дати загальну уяву та вихідні знання майбутнім юристам-правоохоронцям про систему судових та правоохоронних органів держави, їх склад і структуру, організаційно-правові засади діяльності та соціальне призначення. Успішне вивчення даної дисципліни дозволяє досягати таких результатів навчання:

- Розуміти історичний, соціальний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності.
- Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат права та правоохоронної діяльності.
- Формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях.

- Вміти розробляти тексти, документи з питань професійної діяльності, вільно спілкуватися українською та іноземною мовами.
- Знати і розуміти принципи доброчесності та норми етичної поведінки, дотримуватися їх у професійній діяльності.
- Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного та всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань.
- Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.
- Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.
- Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності.

Дисципліна «Судові та правоохоронні органи України» тісно пов'язана з рядом фундаментальних і прикладних правових наук, що забезпечує її комплексний характер і міждисциплінарну інтеграцію. Зокрема, вона спирається на конституційне право, яке визначає засади організації державної влади та статус органів у системі поділу влади; адміністративне право регламентує порядок діяльності правоохоронних структур і механізми адміністративного контролю. Тісний зв'язок із кримінальним правом та кримінальним процесом дозволяє розкривати функції слідчих, прокурорів і суддів у межах кримінального провадження, а цивільне та господарське процесуальне право забезпечує розуміння участі судів у вирішенні приватноправових спорів. Дисципліна також базується на засадах теорії держави і права, яка формує у студентів уявлення про правову природу та призначення органів державної влади. Історико-правові науки дозволяють простежити еволюцію інститутів правосуддя, а положення міжнародного права сприяють осмисленню діяльності національних органів у контексті міжнародних зобов'язань України. У поєднанні з етикою юридичної професії це забезпечує цілісне формування правової культури майбутніх фахівців.

Мета пропонованого підручника – допомогти здобувачам на основі ґрунтовного опанування Конституції України, законів України, інших джерел права (у тому числі й актів міжнародного права) засвоїти основні засади та напрями правоохоронної діяльності держави, правового статусу суддів України, систему, принципи організації та діяльності судів загальної юрисдикції, Конституційного Суду України; усвідомити принципи організації та діяльності, функції, систему та структуру органів прокуратури, Служби

безпеки України, Державної податкової служби України, Міністерства внутрішніх справ, органів Національної поліції, розвідувальних органів України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та інших інституцій; сформувати стійкі переконання в необхідності жити й працювати за нормами Конституції України та законів; сформувати вміння й навички використання норм Конституції України, інших законодавчих актів у практичній діяльності.

Системне опанування здобувачами матеріалу, викладеного у підручнику, полегшить вивчення інших навчальних дисциплін правничого спрямування і сприятиме професійному формуванню правової свідомості та правової культури сучасного фахівця-юриста, поваги до Конституції України, законів і держави.

Автором чітко і доступно викладено максимум корисної інформації, подано матеріал таким чином, щоб читач зміг отримати базові концептуальні знання, зорієнтуватися в розмаїтті основних напрямів правоохоронної діяльності держави та органів, що її здійснюють.

Усе це важливо для формування у майбутніх юристів високої політико-правової культури, що означає, насамперед, повагу до Конституції України як важливої соціальної та політичної цінності, до чинного законодавства в цілому.

Підручник дає можливість у діалектичному взаємозв'язку розглядати інститути держави, аналізувати правові приписи в динаміці. Матеріал подається у доступному та лаконічному викладенні.

Матеріали, викладені в підручнику «Судові та правоохоронні органи України», були неодноразово апробовані у процесі багаторічного викладання відповідної навчальної дисципліни у закладах вищої освіти юридичного профілю. Зокрема, зміст підручника був опрацьований і вдосконалений на основі систематичного використання у навчальному процесі Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ та Національного університету «Запорізька політехніка», які здійснюють підготовку фахівців у сфері права та правоохоронної діяльності.

Положення підручника активно застосовувалися під час проведення лекційних та практичних занять, а також під час організації ситуаційно-рольових ігор, круглих столів, міжвузівських науково-практичних конференцій. Зміст матеріалів постійно оновлювався відповідно до змін у чинному законодавстві України, що регулює діяльність судової влади, органів прокуратури, органів внутрішніх справ, Служби безпеки України, Національного антикорупційного бюро, Державного бюро розслідувань, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Державної прикордонної

служби, Державної митної служби, органів юстиції, адвокатури, нотаріату та інших правоохоронних і контролюючих органів.

Четверте чинне видання враховує останні суттєві зміни в законодавстві, зокрема оновлення Конституції України у сфері правосуддя, зміни до законів «Про судоустрій і статус суддів», «Про прокуратуру», «Про Національну поліцію», «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», «Про нотаріат», «Про Службу безпеки України» та інших актів, що істотно впливають на правовий статус та функціонування відповідних органів. Це забезпечує високий рівень актуальності та практичної значущості навчального матеріалу для здобувачів, викладачів і практичних працівників юридичної сфери.

Таким чином, підручник «Судові та правоохоронні органи України» написаний з урахуванням останніх найсучасніших змін у національному законодавстві, а також у відомчому правовому регулюванні. В роботі різноаспектно розглянута система судових та правоохоронних органів України, сучасні законодавчі основи регулювання їх діяльності, а також специфіка функціонування.

РОЗДІЛ 1

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО СУДОВУ, ПРАВООХОРОННУ ТА ПРАВОЗАХИСНУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Тема 1. Визначення загальних понять щодо судової, правоохоронної та правозахисної діяльності

Метою вивчення даної теми є формування у студентів цілісного уявлення про сутність, зміст, основні ознаки та правову природу судової, правоохоронної та правозахисної діяльності в Україні; ознайомлення з предметом і системою відповідної навчальної дисципліни; з'ясування ролі та місця правоохоронних і правозахисних органів у механізмі державної влади, їх основних функцій, напрямів діяльності та нормативно-правової основи функціонування.

Це забезпечує підґрунтя для подальшого вивчення структури й повноважень конкретних судових і правоохоронних інституцій, а також для розуміння їхньої ролі у забезпеченні законності, правопорядку та прав людини.

План:

- 1.1. Предмет і система дисципліни «Судові та правоохоронні органи України», її співвідношення з іншими юридичними дисциплінами.
- 1.2. Сутність правоохоронної та правозахисної діяльності держави.
- 1.3. Основні напрямки правоохоронної діяльності та органи, що їх здійснюють.
- 1.4. Загальна характеристика правоохоронних органів.

1.1. Предмет і система дисципліни «Судові та правоохоронні органи України», її співвідношення з іншими юридичними дисциплінами

У рамках навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України» вивчаються основні питання щодо організації і діяльності судових, правоохоронних та правозахисних органів нашої держави, а саме: завдання цих органів, принципи їх побудови та основні засади діяльності, їх структура, повноваження тощо.

Дана дисципліна вивчається на перших роках навчання в усіх юридичних вищих навчальних закладах та на факультетах. Вона є своєрідним вступом до вивчення інших профілюючих юридичних дисциплін, матеріальних і процесуальних галузей національного права. Без опанування знаннями щодо організації діяльності судових органів, органів прокуратури, внутрішніх справ, податкових органів та органів безпеки, без вивчення їх завдань та повноважень неможливо засвоїти порядок їх діяльності, застосування ними норм права та зрозуміти порядок їх взаємовідносин один з одним з метою вирішення загальних завдань забезпечення законності і правопорядку в державі.

Предмет будь-якої навчальної дисципліни перш за все визначається колом тих питань і проблем, які вивчаються в її рамках. До таких питань і проблем в рамках дисципліни «Судові та правоохоронні органи України» відносяться: характеристика судової влади і правоохоронної діяльності, відомості про органи, що здійснюють правоохоронну діяльність та реалізують судову владу, їх структуру і повноваження тощо.

Таким чином, **предметом дисципліни** «Судові та правоохоронні органи України» є положення про основи організації, систему, завдання, функції, повноваження і принципи діяльності судових та правоохоронних органів, а також статус посадових осіб, що працюють у цих органах.

Систему будь-якої навчальної дисципліни складає перелік тем, що в ній вивчаються. Отже, **система дисципліни** «Судові та правоохоронні органи України» складається з тем, в яких розглядаються загальні питання, пов'язані із поняттям, змістом і порядком реалізації судової влади, а також із поняттям правоохоронної діяльності, характеристикою органів, що її здійснюють, аналізом принципів, що лежать в основі їх побудови та функціонування.

Дисципліна «Судові та правоохоронні органи України» є одним з початкових курсів, що дає вихідні знання про судову владу і правоохоронну діяльність,

Розділ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО СУДОВУ, ПРАВООХОРОННУ ТА ПРАВОЗАХИСНУ ДІЯЛЬНІСТЬ

а також органи що їх реалізують та здійснюють. Ці знання перебувають у тісному зв'язку і взаємозалежності із відомостями, що надаються студентам юридичних вузів при вивченні деяких суміжних навчальних дисциплін.

Тісний зв'язок дисципліни «Судові та правоохоронні органи України» простежується із курсом конституційного права. Так, у нормах конституційного права закріплено побудову механізму всієї нашої держави і, зокрема, таких важливих її інститутів, як суд і прокуратура, які в державному апараті займають специфічне положення. Конституційне право визначає основні положення, які характеризують місце і роль правоохоронних органів у державному механізмі, їх взаємодію з органами законодавчої і виконавчої влади. Деталізуючи ці положення, дисципліна «Судові та правоохоронні органи України» містить більш докладні, розгорнуті відомості щодо суду та правоохоронної системи, конкретизує їх структуру, склад та повноваження.

Дисципліна «Судові та правоохоронні органи України» також неподільно пов'язана із загальною теорією держави та права, яка є теоретичною базою для всіх інших правових наук, оскільки вивчає походження, сутність держави та права, поняття та зміст законності та правопорядку, методи їх забезпечення, в тому числі й через систему правоохоронних органів. Дисципліна «Судові та правоохоронні органи України», розвиваючи ці положення, на основі знань загальної теорії держави та права вивчає вже конкретні правоохоронні органи та їх місце в механізмі нашої держави.

Курс «Судові та правоохоронні органи України» пов'язаний також із дисципліною «Адміністративне право», особливо з питань організаційного забезпечення діяльності судів та їх устрою, а також діяльності Міністерства внутрішніх справ України. В курсі «Адміністративне право» організаційне керівництво судами вивчається серед інших галузей державного управління, а в дисципліні «Судові та правоохоронні органи України» воно висвітлюється як специфіка керівництва Міністерства юстиції. Міністерство внутрішніх справ України в даному курсі вивчається в плані його внутрішньої організації, а в дисципліні «Адміністративне право» вивчається його діяльність серед інших галузей державного управління.

Кримінальне право виконує функцію охорони всіх правовідносин у випадку суспільно-небезпечного посягання на них. Воно вивчає норми кримінального закону, а також практику застосування цих норм правоохоронними органами та судом. Для правоохоронної діяльності кримінальне право має виключно важливе значення як система правових охоронних норм, що є напрямком спрямування правоохоронної діяльності, і як вчення про застосування кримінально-правових норм, які за своїм змістом переважно є охоронними.

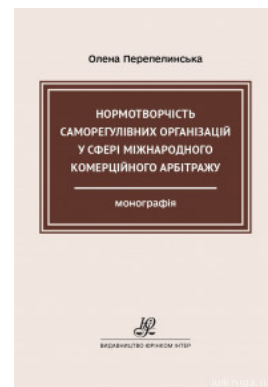
Книги, які можуть вас зацікавити

Актуальні питання
адаптації
законодавства України
до критеріїв ЄС

Адміністративне право
України. Підручник.
Юрінком Інтер

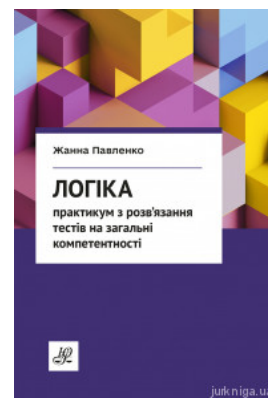
Нормотворчість
саморегулювальних
організацій у сфері
міжнародного
комерційного
арбітражу

Справа Колліні

Актуальні проблеми
міжнародного права та
права Європейського
Союзу

Логіка: практикум з
розв'язання тестів на
загальні
компетентності

Перейти до галузі права
Адміністративне право

Перейти на сайт →